

Arendal kommune

Gjeldsrapport - april 2025

Innholdsfortegnelse

Innhold	Sidetall
Nøkkeltall I	3
Nøkkeltall II	4
Finansreglement I	5
Finansreglement II	6
Rentebindingstid	7
Kapitalbindingstid	8
Forfall kommende 12 mnd.	9
Netto renteeksponering	10
Utvikling i nøkkeltall	11
Fordeling av motparter og produkter	12
Utvikling lånegjeld	13
Opptak nye lån og refinansieringer	14
Markedskommentar	16
Markedsdata	17
Stamdata I	18
Stamdata II	19
Stamdata III	20
Ordliste	21

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre kunder, ikke for offentlig publisering eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om kunders eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer iht. selskapets gjeldende retningslinjer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, rentevilkår og risiko kan ha endret seg etter rapporteringsdato.

Historiske rentevilkår i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig rentevilkår. Fremtidige rentevilkår vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, konkurranseutsetting, kundens risikoramme, samt kostnader ved lån/verdipapirer.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere, Stamdata og kunde. BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges.

BCM vil sjekke av status mot kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er kunden selv som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av kunden.

BCM mottar ikke returprovisjon eller tilskyndelser fra tredjeparter og selskapets eneste inntektskilde er kunden.

Nøkkeltall	30.04.2025	30.04.2024	Forklaring
Totalgjeld	6 573 206 233	6 382 204 363	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.
Rentebindingstid (år)	1,93	1,98	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast.
Vektet gjennomsnittrente (%)	3,91	3,98	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Kapitalbinding (år)	7,32	-	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringrisiko har porteføljen alt annet like.
Andel grønne lån	-	-	Nøkkeltallet viser andel lån og obligasjoner med grønn rente.

Nøkkeltall	30.04.2025	30.04.2024	Forklaring
Derivat volum (% av gjeld)	22,06 %	15,67 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) (%) i forhold til lånevolum.
Rentebinding under 1 år	57,88 %	56,43 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.
Kapitalbinding under 1 år	33,79 %	-	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.
Rentesensitivitet (1% økning)	38 045 907	36 011 637	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p.a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået.

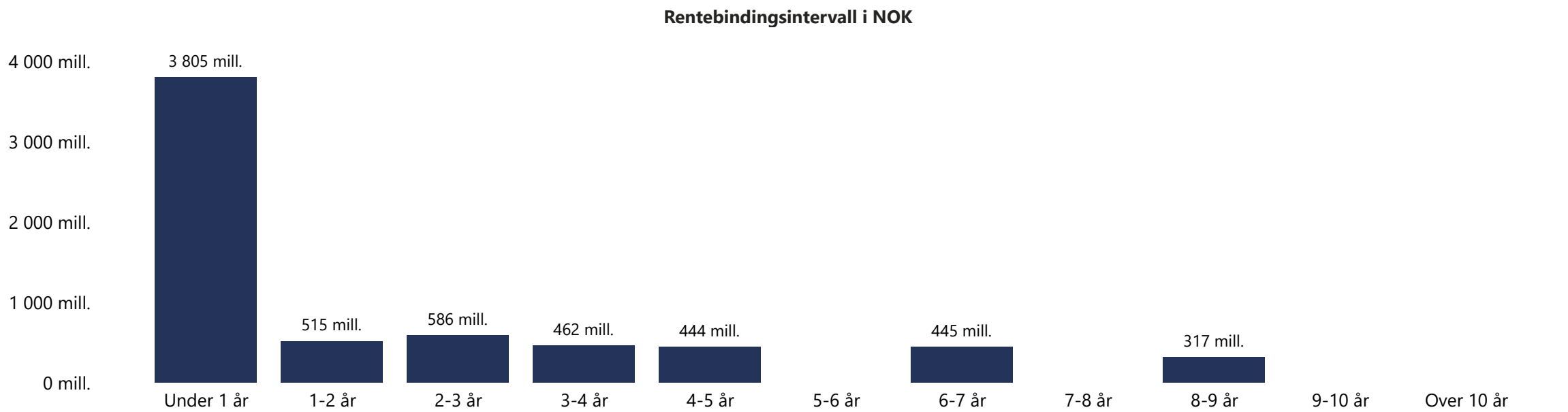
Nøkkeltall	30.04.2025	Finansreglement	Kontroll
Rentebinding under 1 år	57,88 %	-	Ingen krav
Rentebinding over 1 år	42,12 %	-	Ingen krav
Vektet rentebindingstid (år)	1,93	1 - 5	OK
Kapitalbinding under 1 år	33,79 %	Maks. 50%	OK
Vektet kapitalbindingstid (år)	7,32	-	Ingen krav
Største lån	9,08 %	15 %	OK

* Krav knyttet mot renteeksponert gjeld

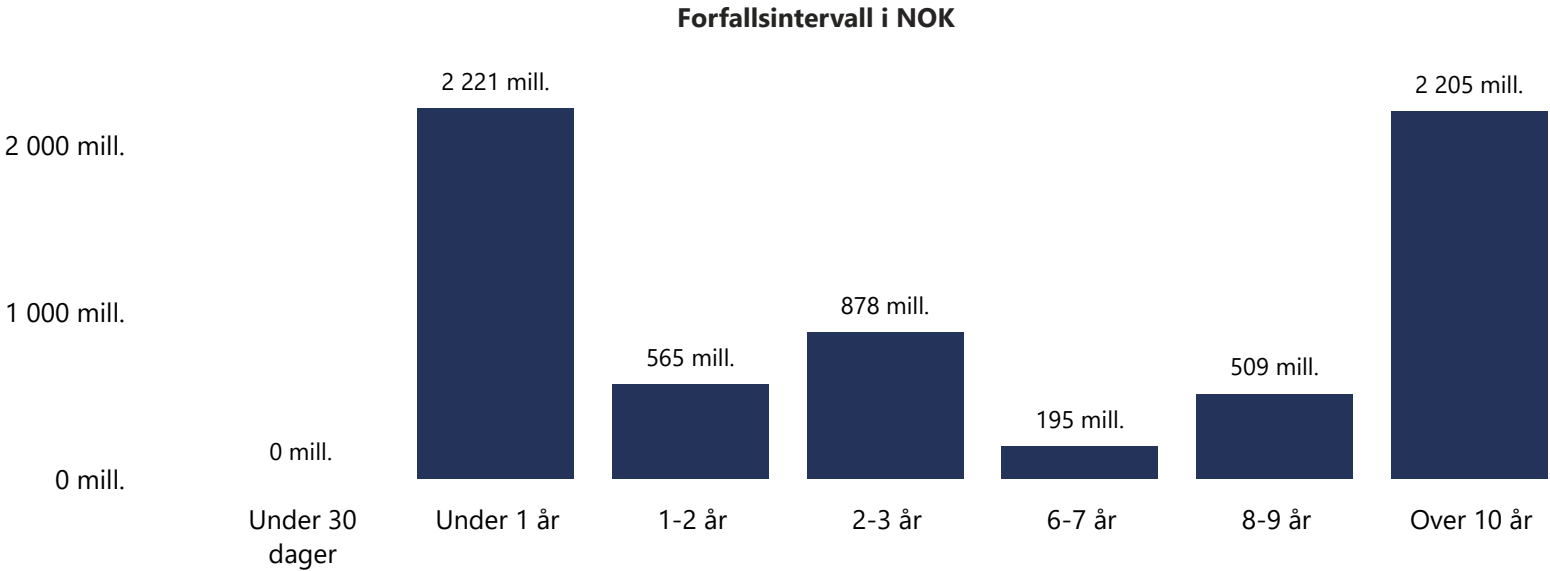
*Tall i parentes i kontrollkolonnen er knyttet mot netto renteeksponert gjeld

Finansreglement	Kontroll
Det kan kun tas opp lån i norske kroner	OK
Det skal innhentes minst 2 eller 3 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere	OK
Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall	OK
Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån)	OK
Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet	OK
Kommunen har anledning til å ta i bruk rentebytteavtaler (renteswap) som rentesikringsinstrument	OK

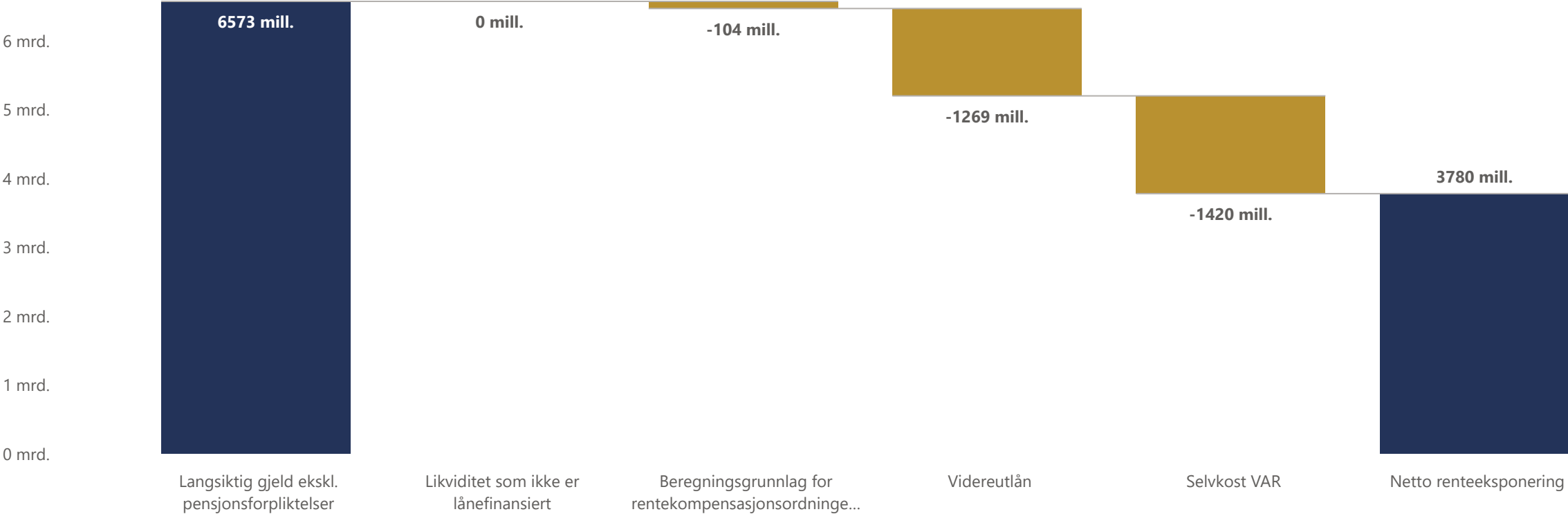
Intervall	Pålydende NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1 % renteøkning
0 til 1 år	3 804 590 671	0,17	57,88 %	57,88 %	38 045 907
1 til 2 år	515 000 000	0,12	7,83 %	65,72 %	43 195 907
2 til 3 år	586 293 000	0,25	8,92 %	74,63 %	49 058 837
3 til 4 år	461 599 992	0,25	7,02 %	81,66 %	53 674 837
4 til 5 år	444 331 000	0,32	6,76 %	88,42 %	58 118 147
Over 5 år	761 391 570	0,83	11,58 %	100,00 %	65 732 062
Hele porteføljen	6 573 206 233	1,93	100,00 %	100,00 %	65 732 062

Forfallsintervall	Pålydende NOK	Kapitalbindingstid	Andel	Akkumulert andel
0 til 1 år	2 221 000 000	0,16	33,79 %	33,79 %
1 til 2 år	565 000 000	0,14	8,60 %	42,38 %
2 til 3 år	878 293 000	0,35	13,36 %	55,75 %
3 til 4 år	-	-	-	55,75 %
4 til 5 år	-	-	-	55,75 %
Over 5 år	2 908 913 233	6,67	44,25 %	100,00 %
Hele porteføljen	6 573 206 233	7,32	100,00 %	100,00 %

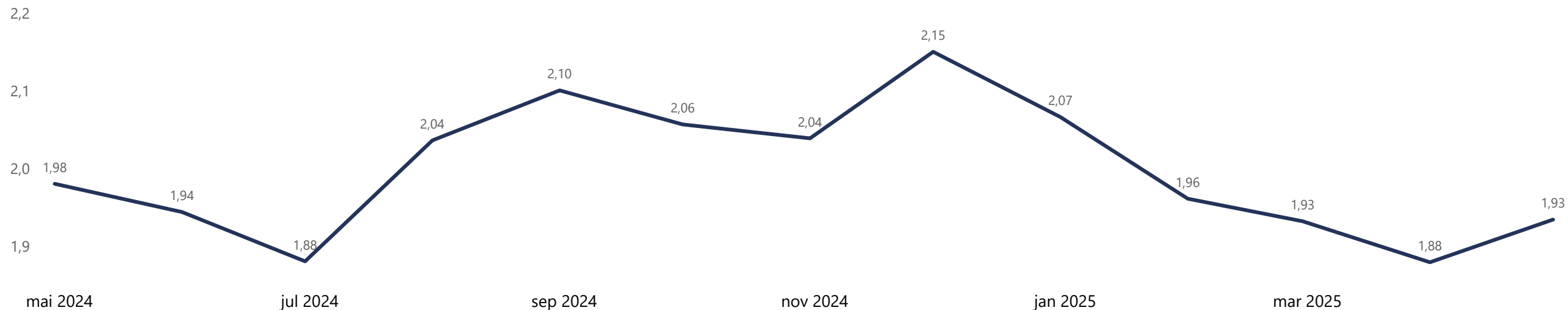
Navn	Lånenummer	Hovedstol	Forfallsdato ▲	Rente	Motpart
Arendal - SEB - Sertifikat 7 mnd.	NO0013391623	210 000 000	5. juni 2025	4,8000	SEB MB
Arendal - SEB - Sertifikat 12 mnd.	NO0013315952	400 000 000	19. august 2025	4,6300	SEB MB
Arendal - Danske - FRN Obligasjon	NO0013019075	366 000 000	15. september 2025	4,9190	Danske Bank
Arendal - Swap Nordea - 25.09.25	777921/2168447	0	25. september 2025	3,4200	Nordea Mkts
Arendal - Swap Nordea - 25.09.25	777921/2168447	0	25. september 2025	4,5300	Nordea Mkts
Arendal - SEB - Sertifikat 12 mnd.	NO0013359992	325 000 000	3. oktober 2025	4,6000	SEB MB
Arendal - Danske - FRN Obligasjon	NO0013061317	320 000 000	3. november 2025	4,9780	Danske Bank
Arendal – Nordea – Sertifikat 12 mnd.	NO0013460725	300 000 000	15. januar 2026	4,6600	Nordea Mkts
Arendal - Swap DNB - 20.03.26	2023031604766/2023031605160	0	20. mars 2026	3,1020	DNB
Arendal - Swap DNB - 20.03.26	2023031604766/2023031605160	0	20. mars 2026	4,5200	DNB
Arendal - SEB - Sertifikat 12 mnd.	NO0013536128	300 000 000	15. april 2026	4,7040	SEB MB

	Pålydende NOK	% av netto renteeksponering	I % av brutto gjeld	Rentebinding
Netto renteeksponering	3 779 970 338	100,00%	57,51 %	3,36
Andel fastrente (rentebinding > 1 år)	2 768 615 562	73,24 %	42,12 %	
Andel gjeld med renterisiko	1 011 354 776	26,76 %	15,39 %	

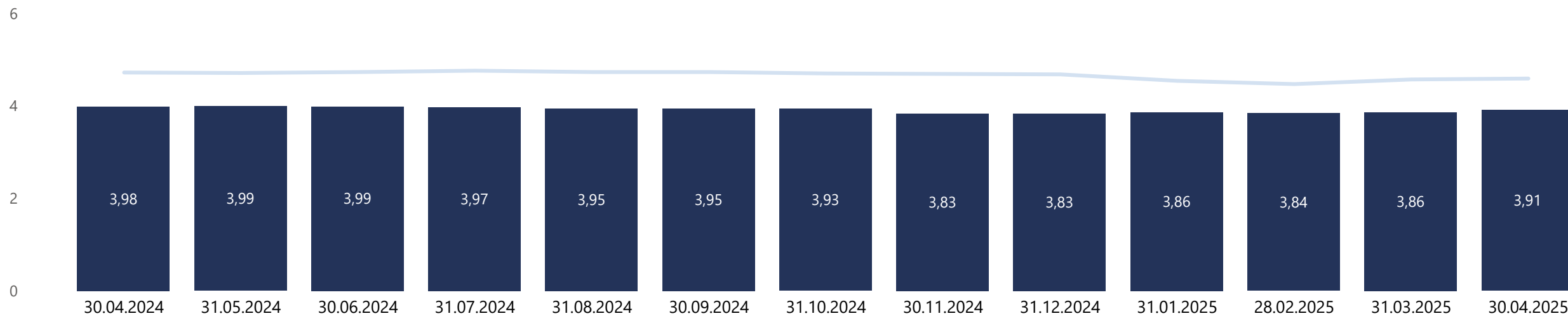
Kilde: BCM (langsiktig gjeld, likviditet og videreutlån), KOSTRA per mars 2025 (det kan forekomme feil i kommunens innrapporterte tall til KOSTRA)
Dersom kommunen har krav til renteeksponert gjeld i finansreglementet, er kommunens egne tall benyttet
Dersom likviditet som ikke er lånefinansiert har verdi 0 vil netto renteeksponering tilsvare renteeksponert gjeld

Rentebindingstid (år)

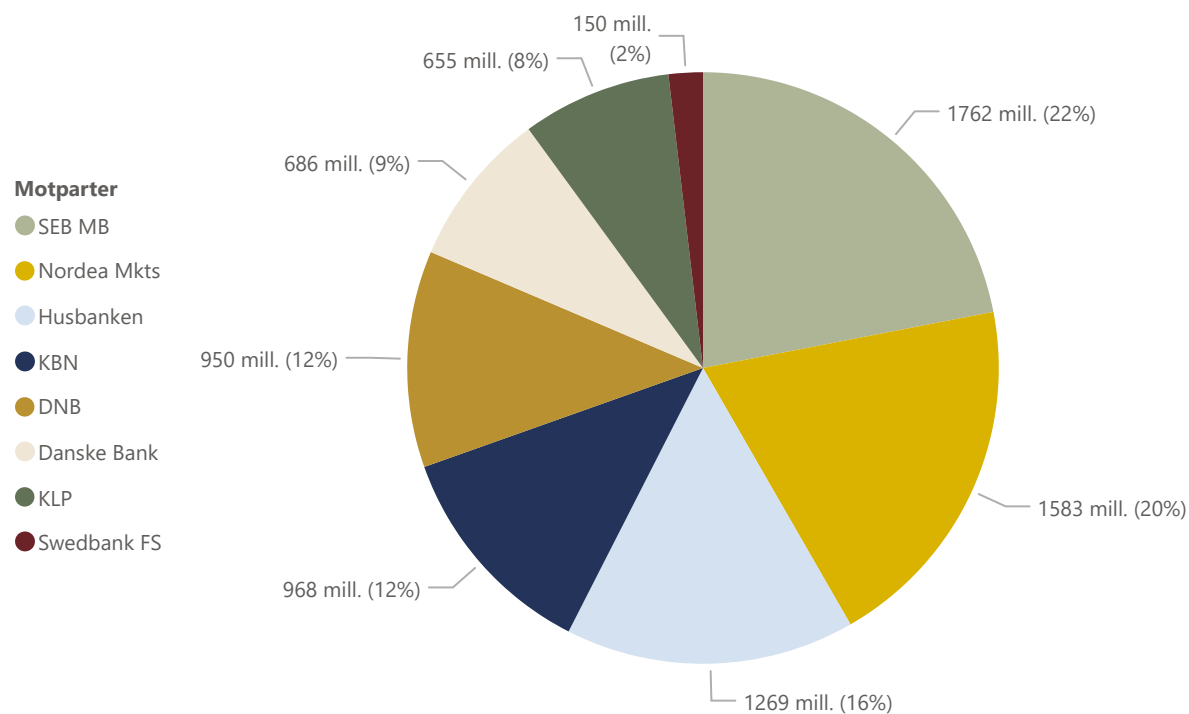

Gjennomsnittrente

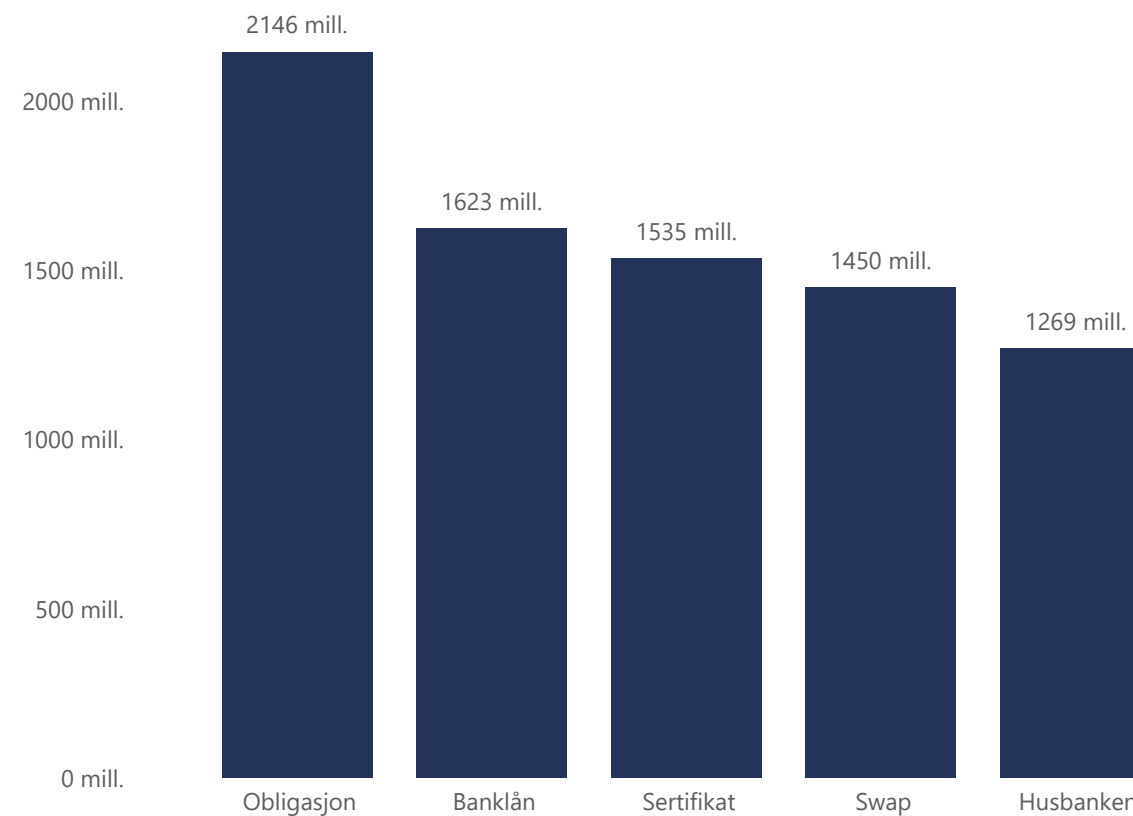
● Gjennomsnittrente ● NIBOR3M

Gjeld fordelt på ulike motparter

Gjeld fordelt på ulike produkter

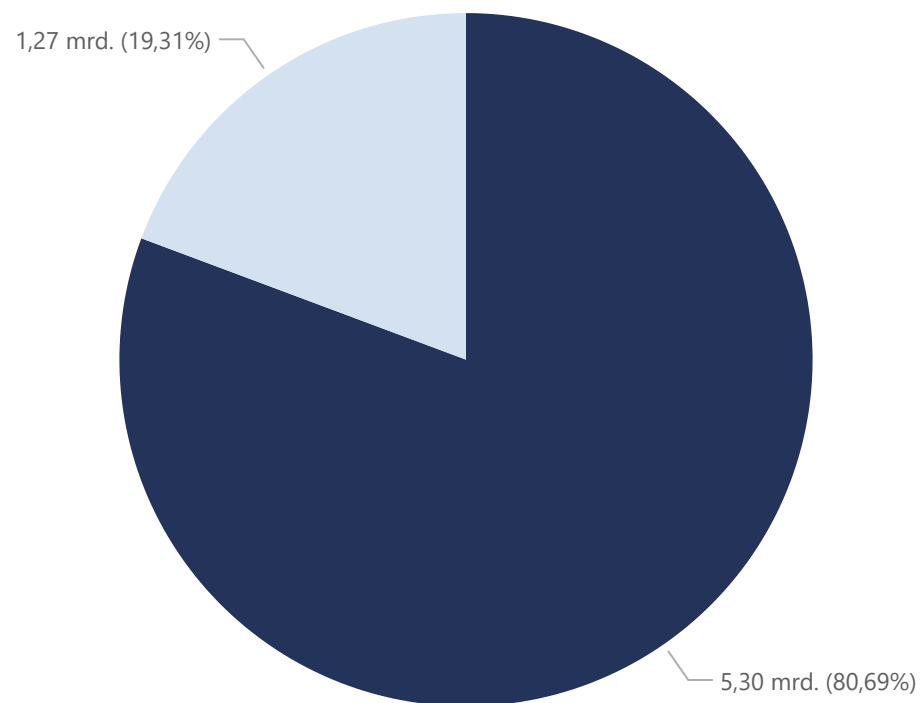

* Dersom kommunen har rentebytteavtaler (Swap) vil dette fremkomme som et positivt tall - men det bidrar ikke til økning av totalt gjeldsvolum.

* Rentebytteavtaler vil også hensynstas i kakediagrammet

Fordeling mellom investerings- og husbanklån

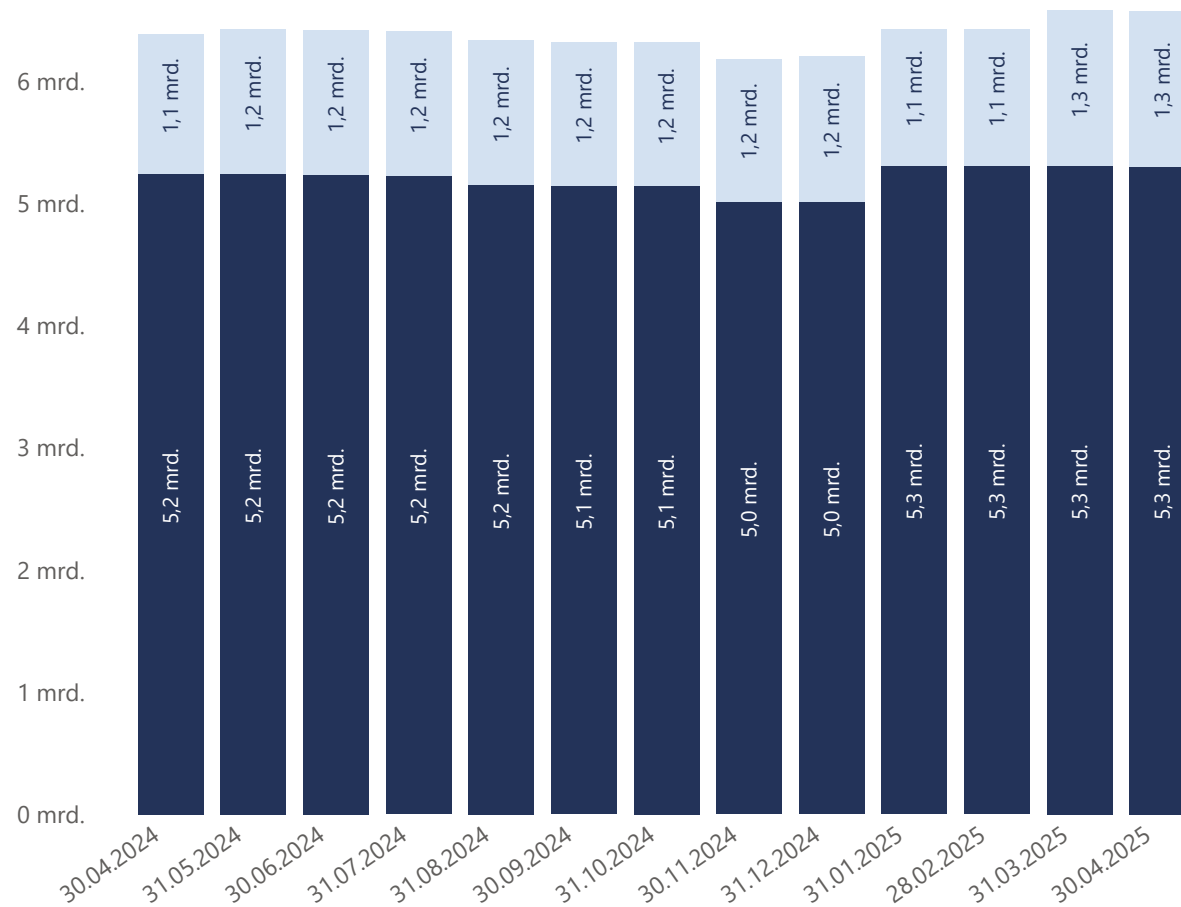
Formål ● Investeringslån ● Husbanken

Utvikling lånegjeld

● Investeringslån ● Husbanken

7 mrd.

Ny motpart	Dato	Beløp	Rente/margin	Forfall	Lånenummer	Kommentar
Nordea Mkts	15. januar 2025	300 000 000	4,6600	15. januar 2026	NO0013460725	Deler av årets låneopptak (MNOK200) og MNOK 100 fra 2024 låneopptak. Legges som 12 mnd basert markedsforhold og forfallsstruktur.
DNB	7. mars 2025	-100 000 000	4,4600	7. mars 2029	298757	Rentebytteavtalen ble inngått som en del av kommunens rentesikringsstrategi for låneporteføljen.
DNB	7. mars 2025	100 000 000	3,8350	7. mars 2029	298757	Rentebytteavtalen ble inngått som en del av kommunens rentesikringsstrategi for låneporteføljen.
Husbanken	10. mars 2025	150 000 000	4,6460	1. april 2050	11548337	
SEB MB	27. mars 2025	277 000 000	4,9270	27. mars 2028	NO0013516328	Refinansiering av NO0013355289. Rulleres som en 3 års FRN basert på markedsforhold og forfallstruktur.
DNB	9. april 2025	-200 000 000	4,5700	9. april 2028	311941 /311941	Rentesikring av flytende lånegjeld.
DNB	9. april 2025	200 000 000	3,8400	9. april 2028	311941 /311941	Rentesikring av flytende lånegjeld.
SEB MB	15. april 2025	300 000 000	4,7040	15. april 2026	NO0013536128	Refinansiering av NO0013405738. Rulleres som en 12 mnd basert på markedsforhold og forfallsstruktur.

Markedskommentar

30.04.2025

Markedskommentar

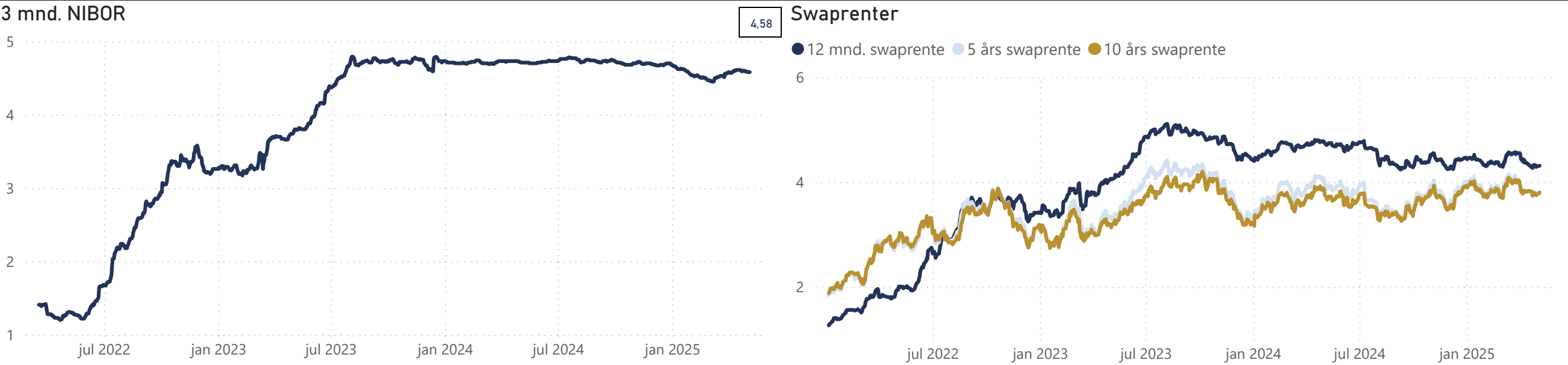
Det er ingen tvil om at den viktigste hendelsen i april, var Trumps markering av Liberation Day. For Trump skulle dette være en festdag, der man etter lang tid skulle gjengjelde høye tariffen mot USA og bedre USAs handelsbalanse med den øvrige verden. Markedet var imidlertid svært uenig i at dette var en festdag og reagerte kraftig negativt da Trump annonserte de nye tariffene. Det ble innført en generell tollsats på 10 % på all import, men land som USA har handelsunderskudd med, ville få høyere tollsatser. Norge ble tildelt 16 % toll, EU 20 %, og Kina i første omgang en toll på 34 %. Tollen på kinesiske varer ble i dagene fremover hevet med ytterligere 50 %, slik at total toll mot Kina endte opp på 104 %. At aksjemarkedene internasjonalt reagerer negativt på økte tariffen er ingen overraskelse, men det som er mer skremmende, er at også rentemarkedene reagerte tilsvarende. Fra tidligere korreksjoner i markedene, har vi ofte sett at pengene trekkes ut fra aksjemarkedene og investeres i trygge obligasjoner, som for eksempel amerikanske statsobligasjoner. Resultatet er da at obligasjonskursene stiger og rentene faller. Man vil da kunne tjene på å være investert i trygge papirer i urolige tider. Denne gangen var det imidlertid annerledes, og det er ikke uten grunn til at markedene stiller spørsmålet om USA, amerikanske renter og dollaren er den trygge havnen de har pleid å være. I dagene etter Liberation Day så vi amerikansk 10-åring først falle kraftig ned til ca. 4 %, for deretter å stige enda kraftigere opp til 4,5 %. Mye av forklaringen på dette er store salg av amerikanske statsobligasjoner i dagene etter frigjøringsdagen. I tillegg til ser vi at dollaren svekker seg, så mye tyder på at markedene ikke ser på amerikanske renter som en trygg havn denne gangen. Når vi i tillegg ser at Trump offentlig anklager sentralbanksjef Powell for å ikke gjøre jobben sin, begynner markedene å tvile på Feds uavhengighet fremover og USAs troverdighet som debitor.

Om det var Trump sin frykt for at markedene skulle falle videre, eller at rentene skulle stige til himmels, er ikke gitt, men det tok ikke mange dagene etter Liberation Day at Trump lanserte en 90 dagers pause i tollene, slik at man kunne komme i gang med forhandlinger. Som følge at dette så vi kraftig oppgang i aksjemarkedene og nedgang igjen i rentene. Resultatet er at til tross for de store fallene i markedene, endte faktisk aksjemarkedene nesten uendret ved månedsslutt. Amerikansk 10-åring kom også kraftig ned igjen, etter at Trump måtte stå frem og si at han ikke hadde planer om å avskjedige Powell. Det har utvilsomt vært en volatil måned, men dessverre er det mye som tyder på at dette kommer til å fortsette videre frem mot sommeren mens man skal forhandle om tariffen.

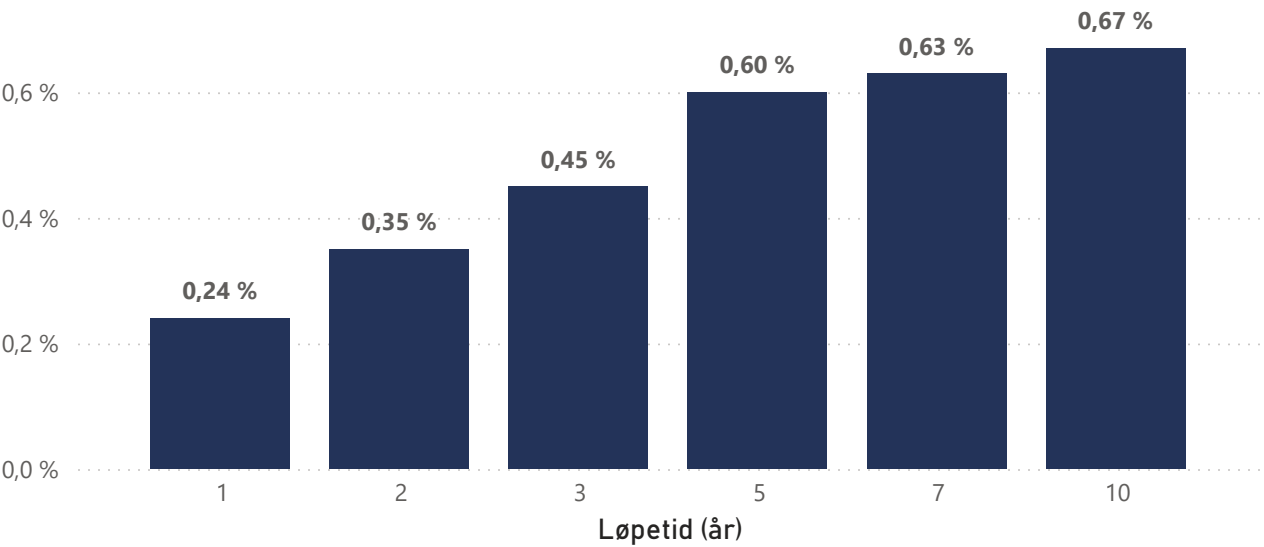
Produkt	Referanserente	Referanserente nivå	Kredittmargin	Indikativ rente*
3 mnd. Sertifikat	3 mnd. Nibor	4,59 %	0,09 %	4,68 %
6 mnd. Settifikat	6 mnd. Nibor	4,64 %	0,16 %	4,80 %
12 mnd. Sertifikat	1 års swap	4,30 %	0,24 %	4,54 %
3 år obligasjon	3 års swap	3,84 %	0,45 %	4,29 %
5 år obligasjon	5 års swap	3,78 %	0,60 %	4,38 %
10 år obligasjon	10 års swap	3,78 %	0,67 %	4,45 %

* basert på teoretiske nivåer

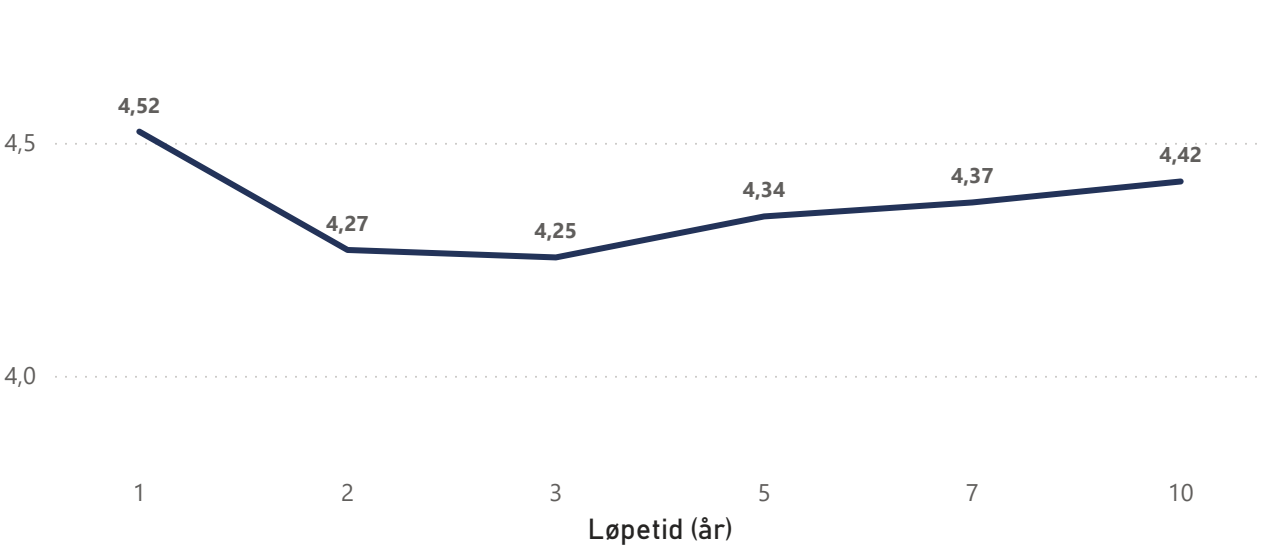
Markedsdata

Kredittmarginer kommunal sektor

Fastrentekurve kommunal sektor

Arendal kommune		Stamdata					30.04.2025		
Portefølje & Lånenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Referanserente	Margin	Totalrente	Rentereg. dato	Påløpte renter
KBN				967 781 346			3,8906		-12 704 746,82
20220023	Arendal - KBN – Nibor m/fast margin – 24.02.27	24.01.2022	24.02.2027	300 000 000	4,510	0,2990	4,8090	26.05.2025	-2 604 875,00
20240189	Arendal - KBN - Fast - 07.07.31	05.07.2024	07.07.2031	194 891 570	4,335	0,0000	4,3350	07.07.2031	-6 923 117,00
20240358	Arendal - KBN - Nibor m/flyt margin	05.11.2024	05.11.2042	192 189 776	4,540	0,6000	5,1400	05.05.2025	-2 304 996,05
20180449	Arendal - KBN - Fast - 22.10.25	22.10.2018	22.10.2048	117 500 000	2,599	0,0000	2,5990	22.10.2025	-67 862,78
20190084	Arendal - KBN - Fast - 21.02.29	21.02.2019	22.02.2049	163 200 000	2,570	0,0000	2,5700	21.02.2029	-803 896,00
KLP				655 480 992			2,2553		-1 459 378,71
8317.55.65038	Arendal - KLP - Fast - 11.06.25	11.06.2018	11.06.2048	162 750 000	2,350	0,0000	2,3500	11.06.2025	-520 573,96
8317.56.12354	Arendal - KLP - Fast - 03.04.29	03.04.2019	25.04.2049	198 399 992	2,442	0,0000	2,4420	03.04.2029	-67 290,66
8317.56.89608	Arendal - KLP - Fast - 06.03.30	06.03.2020	06.03.2050	294 331 000	1,974	0,0000	1,9740	06.03.2030	-871 514,09
Verdipapirmarkedet				3 680 793 000			4,4292		-58 873 905,87
NO0013391623	Arendal - SEB - Sertifikat 7 mnd.	05.11.2024	05.06.2025	210 000 000	4,800	0,0000	4,8000	05.06.2025	-4 860 493,15
NO0013315952	Arendal - SEB - Sertifikat 12 mnd.	19.08.2024	19.08.2025	400 000 000	4,630	0,0000	4,6300	19.08.2025	-12 887 890,41
NO0013019075	Arendal - Danske - FRN Obligasjon	15.09.2023	15.09.2025	366 000 000	4,500	0,4190	4,9190	16.06.2025	-2 200 432,67
NO0013359992	Arendal - SEB - Sertifikat 12 mnd.	03.10.2024	03.10.2025	325 000 000	4,600	0,0000	4,6000	03.10.2025	-8 560 410,96
NO0013061317	Arendal - Danske - FRN Obligasjon	02.11.2023	03.11.2025	320 000 000	4,550	0,4280	4,9780	05.05.2025	-3 805 404,44
NO0013460725	Arendal – Nordea – Sertifikat 12 mnd.	15.01.2025	15.01.2026	300 000 000	4,660	0,0000	4,6600	15.01.2026	-4 021 643,84
NO0013536128	Arendal - SEB - Sertifikat 12 mnd.	15.04.2025	15.04.2026	300 000 000	4,704	0,0000	4,7040	15.04.2026	-579 945,21
NO0010774656	Arendal - Nordea - Fast - 16.09.26	16.09.2016	16.09.2026	265 000 000	2,208	0,0000	2,2080	16.09.2026	-3 640 746,67
NO0013320010	Arendal - Nordea - FRN obligasjon	23.08.2024	23.08.2027	365 000 000	4,510	0,3870	4,8970	23.05.2025	-3 227 259,03
NO0012838251	Arendal - Nordea - Fast - 10.02.28	10.02.2023	10.02.2028	236 293 000	3,509	0,0000	3,5090	10.02.2028	-1 842 560,30
NO0013516328	Arendal - SEB - FRN obligasjon	27.03.2025	27.03.2028	277 000 000	4,520	0,4070	4,9270	27.06.2025	-1 288 957,94
NO0012943176	Arendal - Nordea - Fast - 15.06.33	15.06.2023	15.06.2033	316 500 000	4,318	0,0000	4,3180	15.06.2033	-11 958 161,25
Totalt				5 304 055 338			3,9685		-73 038 031,40

Portefølje & Lånenummer ▲	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Totalrente	Påløpte renter
Husbanken				1 269 150 895	4,6406	-27 178 522,65
11543974.2	Arendal - Husbanken - Grunnlån oppføring - PT rente	01.11.2023	01.08.2063	23 725 156	4,6190	-264 918,34
11548000	Arendal - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.11.2046	478 382 501	4,6460	-11 043 223,45
11548001	Arendal - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.11.2052	597 043 238	4,6460	-14 543 574,97
11548007	Arendal - Husbanken - Startlån - PT rente	13.12.2024	01.01.2055	20 000 000	4,6460	-353 055,21
11548337	Arendal - Husbanken - Startlån - PT rente	10.03.2025	01.04.2050	150 000 000	4,6460	-973 750,68
Totalt				1 269 150 895	4,6406	-27 178 522,65

Arendal kommune		Stamdata - Rentebytteavtaler				30.04.2025	
Type	Referansenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Beløp	Rente	Påløpte renter
swap	777921/2168447	Arendal - Swap Nordea - 25.09.25	25. september 2015	25.09.2025	-100 000 000	4,5300	453 000,00
swap	777921/2168447	Arendal - Swap Nordea - 25.09.25	25. september 2015	25.09.2025	100 000 000	3,4200	-342 000,00
swap	2023031604766/2023031605160	Arendal - Swap DNB - 20.03.26	20. mars 2023	20.03.2026	-250 000 000	4,5200	1 286 944,44
swap	2023031604766/2023031605160	Arendal - Swap DNB - 20.03.26	20. mars 2023	20.03.2026	250 000 000	3,1020	-861 666,67
swap	180127	Arendal - Swap SEB - 18.01.27	18. januar 2024	18.01.2027	-250 000 000	4,6100	256 111,11
swap	180127	Arendal - Swap SEB - 18.01.27	18. januar 2024	18.01.2027	250 000 000	3,6950	-205 277,78
swap	2024MX000000002676710 / 267671 /268184	Arendal - Swap DNB - 28.11.27	28. november 2024	28.11.2027	-150 000 000	4,4800	1 138 666,67
swap	2024MX000000002676710 / 267671 /268184	Arendal - Swap DNB - 28.11.27	28. november 2024	28.11.2027	150 000 000	3,7000	-955 833,33
swap	311941 /311941	Arendal - Swap DNB - 09.04.28	9. april 2025	09.04.2028	-200 000 000	4,5700	533 166,67
swap	311941 /311941	Arendal - Swap DNB - 09.04.28	9. april 2025	09.04.2028	200 000 000	3,8400	-448 000,00
swap	298757	Arendal - Swap DNB - 07.03.2029	7. mars 2025	07.03.2029	-100 000 000	4,4600	669 000,00
swap	298757	Arendal - Swap DNB - 07.03.2029	7. mars 2025	07.03.2029	100 000 000	3,8350	-564 597,22
swap	150829	Arendal - Swap Swedbank - 15.08.29	15. august 2019	15.08.2029	-150 000 000	4,5200	1 356 000,00
swap	150829	Arendal - Swap Swedbank - 15.08.29	15. august 2019	15.08.2029	150 000 000	1,7525	-533 052,08
swap	2021120704272/2021120704272	Arendal - Swap DNB - 01.12.31	12. januar 2023	01.12.2031	-250 000 000	4,4700	1 800 416,67
swap	2021120704272/2021120704272	Arendal - Swap DNB - 01.12.31	12. januar 2023	01.12.2031	250 000 000	1,6710	-661 437,50

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjørsrisiko er risiko for tap og likvidetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likvidetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo Børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t. rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata og er et estimat. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån og for fastrenteobligasjoner kan avvike noe.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginen som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjestående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjestående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prislefølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro. Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.